

ԱՐՄԻՆԷ ՔԱՑԱՌԵԱՆ
(1921-1995)

Ծնած է 1921 Քեթդեհեմի մէջ (Պաղեստին): Վախճանած է Լոս Անճելոսի մէջ, Մայիս 6, 1995:

Տանկարգի արարողութիւնը տեղի ունեցաւ Մայիս 8, 1995ին նախագահութեամբ Գեր. Վալէ Արք. Յովսէփեանի, Առաջնորդ Ամերիկայի Արեւմտեան թեմին, եւ ի ներկայութեան չորս Սաղիմահայ եկեղեցականներու. Հայր Ասպետ Պալեանի, Տէր Արշակ Խաչատուրեանի, Տէր Սիփան Մխսեանի եւ Տէր Մուշեղ Թաշնեանի: Իսկ յուղարկւորութիւնը Մայիս 9ին Փասատիմայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Առաքելական եկեղեցւոյն մէջ նախագահութեամբ եւ ի ներկայութեան վերոյիշեալ Սաղիմահայ կղերականներուն, եւ մարմնը ամփոփուեցաւ Hollywood Hills Forest Lawn գերեզմանատան մէջ:

Արսինէ Քացախեան աղջիկ զաւակն էր դեղագործ Յակոբ Արսէնեանի եւ տիկնոջ Հռութի, որոնք հրաշքով ողջ մնացեր էին 1915ի ջարդերու ընթացքին: Երուսաղէմի Ս. Թարգմանչաց Վարժարանէն շրջանաւարտ ըլլալէ վերջ յաճախած է Երուսաղէմի Անգլիական Աղջկանց Գոլէթը եւ ստացած Պատուոյ վկայական, եւ Թարգմանչաց վարժարանի Աշխարհագրութեան ուսուցչուհիի պաշտօնը ստանձնած է մէկ տարուայ համար:

1943ին ամուսնացած է ճարտարապետ Յարութիւն Քացախեանի հետ: 1944ին Երուսաղէմացի տասնմըէկ երիտասարդներու հետ հիմնադրած են Երուսաղէմի Էօթէն Բաբագեան առաջին ակումբը:

Արսինէին ամուսնական երջանիկ կեանքը տեւած է միայն հինգ տարի, երբ ան կորսնցուցած է իր ամուսինը անողոք հիւանդութեան մը պատճառաւ, զինքը ձգելով 27 տարեկան այրի մը երկու

զաւակներով – Կարապետի եւ Իսկուհիի հետ:

Արսինէին անձնական դժբախտութիւնը անլի դժուարացաւ երբ 1948ին Արաբ-Իսրայէլեան դէպքերը սկսան: Այդ շրջանէն սկսեալ անկա իր կեանքը նուիրեց Պաղեստինեան Գաղթականներուն: Նախ Augusta Victoria հիւանդանոցին մէջ իբր Սննդաբան ծառայեց տասը տարի, եւ 18 տարի ալ Ռամալլայի UNRWAի Գոլէթին մէջ նոյն պաշտօնով: 1981ին Արսինէն գաղթեց դէպի Ամերիկա իր զաւակներուն միանալու համար: Ան ապրեցաւ իր աղջկան Իսկուհիի հետ մինչեւ իր մահը:

Արսինէ ներկար տարիներ ծառայեց Լոս Անճելլիսի UCLA հիւանդանոցին մէջ իբր կամատուր թարգման Անգլերէն-Հայերէն-Արաբերէն լեզուներու: Իր գաղութային գործունէութեանց շրջանակն էր Հայ Առաքելական Ս. Եկեղեցին, Երուսաղէմի Սուրբ Յակոբը, Հ.Ե.Մ-ը, Ռ.Ա.Հ-ը եւ Թարգմանչաց Վարժարանի Սանուց Միութիւնը:

Արսինէն իր ուսումնասիրութեան փափաքը փոխանցեց ոչ միայն իր տղուն ու աղջկան, այլ նաեւ իր երեք սիրելի թոռնիկներուն, Յարութիւնին, Արտաշէսին եւ Վագէէնին, որոնց երկուքը արդէն համալսարան կը յաճախեն: Իսկ իր զաւակը Կարապետը իր քիմիաբանութեան մագիստրոսի տիտղոսը ստացաւ Երեւանի պետական համալսարանէն, իսկ Ph.D.ի տիտղոսը Ամերիկեան Harvard համալսարանէն հիւլէական գիտութեան մէջ իբր մասնագետ: 1982ին Ամերիկեան կառավարութեանէն Ոսկեայ մետալով պարգեւատրուեցաւ հիւլէական եւ pollutionի ասպարէզներուն մէջ կատարած իր ծառայութեան

համար: Իսկ աղջիկը՝ Իսկուհին, UCLA համալսարանին շրջանաւարտ եղաւ M.A. տիտղոսով - հայագիտութեան միւլին մէջ, եւ մինչեւ այսօր կը պաշտօնավարէ նոյն համալսարանի Alumni Center-ին մէջ: Արսիմէն տիպար հայուհիի մը իսկական մերկայացուցիչն էր ազնւութեամբ, սիրով, առատաձեռնութեամբ, եւ հիւրասիրութեամբ: Ինչպէս նաեւ

ազգանուէր, հայրենասէր, բայց մանաւանդ հաւատացեալ եւ եկեղեցասէր տիկին մըն էր: Անկիւս իր գեղարուեստական ձեռքի գործերով կը գրաւէր իր շուրջինները:

Արսիմէի սգակիր հարազատներն են՝ դեղագործ Տէր եւ Տիկին Նուպար Արսէնեան եւ ընտանիք (Նրուսաղէմ) եւ Տէր. եւ Տիկին Ժիրայր Արսէնեան եւ ընտանիք (Գանատա):

ԱՐՄԻՆԷ ՔԱՍԱՆԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒՄՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆՔԻՆ ԱՌԹԻԻ

«Կան մեռեալներ, որոնց մէջ աւելի շատ կեանք կայ քան ապրողներու մէջ: Բայց կան նաեւ ապրողներ որոնք աւելի մեռած են ամէն տեսակ մեռածներէ»: Ֆրանսացի գրող Ռոմէն Ռոլանի այս հաստատումը որքա՛ն կը համընկնի քառասուն օրեր առաջ, մեզմէ առ յաւել տաժնուած Արսիմէ Արսէնեան-Քացախեանի կեանքին հետ: Մէկը՝ որ հաւատաց կեանքին, հակառակ իսկ ըմպելով անոր դառն քաժակէն:

Մէկը՝ որ փարեցաւ կեանքին իր հոգւոյն մէջ կրելով այնքա՛ն եռանդ ու կորով որ ծառայութեան մէջ գտաւ հաճոյքը կեանքի:

Որպէս դաստիարակ եւ ազգային հասարակական գործիչ, մեծ եղած էր իր դերը Սադիմահայ մշակութային, կուսակցական, ընկերային կեանքին մէջ: Որպէս հիմնադիր անդամներէն մէկը՝ Պաղեստինի Ռամկավար Ազատական Կուսակցութեան Էօթէն Բարազեան ակումբին, ան տեմդագին աշխատած եւ գործակցած էր Էօթէն Բարազեանի, Մեթր Շաւարշ Սեյօմեքեանի եւ բանաստեղծ Վահան Թէքեանի հետ: Իր ամուսնոյն վաղաժամ մահը 1948ին, կու գայ խորտակելու հէգ Արսիմէի երջանկութիւնը, եւ ան կ'այրիւմանայ երկու դեռաստի զաւակներուն Կարոյի եւ Իսկուհիի հետ: Ընտանեկան այս դժբախտութիւնը համընկնելով Պաղեստինի պատերազմին՝

Քացախեան ընտանիքը, ժամանակաւորապէս կ'ապաստանի Պէյրութ, Լիբանան: Սակայն ան շուտով կը վերադառնայ իր ծննդավայրը եւ անընկնելի կամքով կը նուիրուի Պաղեստինի գաղթականներու տեղաւորման գործին:

Որպէս սննդաբան, 10 տարի կ'աշխատի Նրուսաղէմի Augusta Victoria հիւանդանոցին մէջ, ապա United Nations Relief & Works Agency (UNRWA)ի պատկանող աղջկանց վարժարանը, մինչեւ Միացեալ Նահանգներ գաղթելը 1981ին: Այստեղ եւս ան կամաւոր կերպով իր ծառայութիւնը բերած էր UCLAի հիւանդանոցին մէջ: Իր բովանդակ կեանքի ընթացքին, Հայաստանայց եկեղեցին, յատկապէս Նրուսաղէմի Ս. Յակոբայ վանքը եւ հայրենիքը կ'ըլլան իր ազգային գործունէութեան կիզակէտերը:

Թունդ ընթերցասէր ըլլալով, ուսման ծառաի իր սէրը ան փոխանցած էր ոչ միայն իր երկու զաւակներուն՝ այժմ Տէր. Կարոյի եւ Իսկուհիին, այլ նաեւ իր թոռներուն:

Մեծ անձնապէս աւելի քան քսան տարիէ ի վեր կը ճանչայինք հանգուցեալը, որպէս տիպար հայ մայր մը, ազգանուէր, հայրենասէր բայց մանաւանդ հաւատացեալ ու եկեղեցասէր: Թէպէտ ապրելով Խաղաղական այս ակերտում, իր հոգին միշտ կապուած էր Ս. Նրուսաղէմի հետ, Ս. Յակոբայ վանքի խնկաբայր